

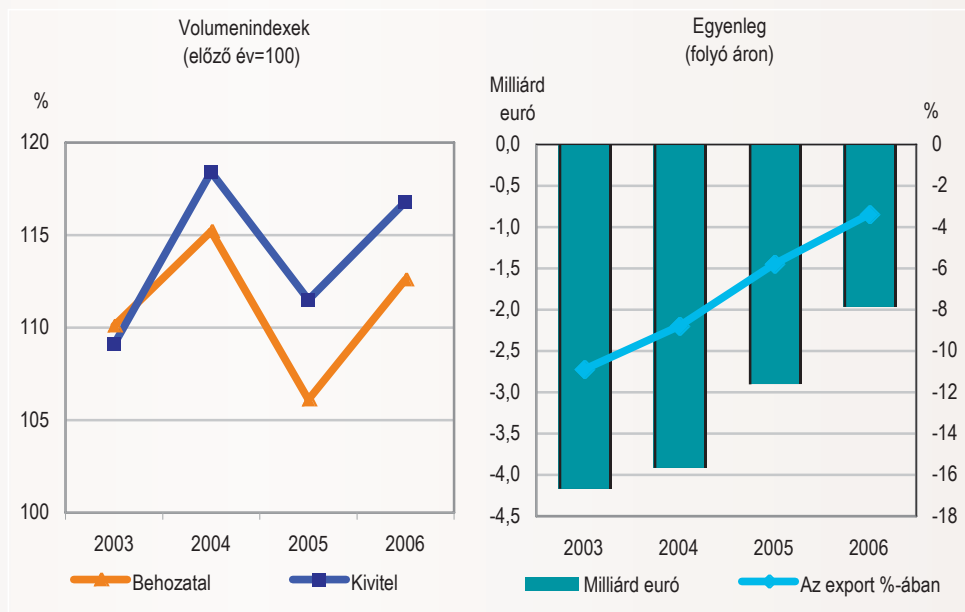
Külkereskedelmi termékforgalom, 2006

BEVEZETŐ

2006-ban – előzetes adatok szerint – az export volumene 17%-kal, az importé 13%-kal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. Ez a dinamika a forgalom mindkét oldalán gyorsulást jelent a 2005. évihez képest, bár – a világkereskedelemben is kimagasló növekedést felmutató – 2004. évi ütemet nem éri el. Említést érdemel viszont az export volumenének harmadik éve, s ezen belül 2006 mind a négy negyedévében is kétszámjegyű növekedése. Ugyancsak a 2004 óta érvényes tendencia folytatásának tekinthető az exportnak az importét felülmúló dinamikája, melynek eredményeként – a cserearány folyamatos és számottevő romlása ellenére – évről évre javult az egyensúly. A külkereskedelmi mérleg hiánya 2006-ban 2 milliárd eurót tett ki, 940 millióval alacsonyabb összeget a 2005. évinél. A 2006. évi mérleghiány az export 3,4%-ának felelt meg, ez a relatív hiány 2,4 százalékpontos mérséklődését jelenti az előző évihez képest.

Az **Európai Unió országaival** folytatott kereskedelem, amely az export 74%-át, az import 67%-át képviselte, gyakorlatilag azonos mértékben, 13–13%-kal nőtt a forgalom mindkét oldalán, volumenét és euróban kifejezett értékét tekintve egyaránt. Az átlagosnál jóval gyorsabb volt a növekedés a **Magyarországgal együtt csatlakozott országok** viszonylatában: az export értéke 38%-kal, az importé 23%-kal haladta meg az előző évit. Ebben meghatározó szerepet játszott az országcsoport három legnagyobb partnerországával, Lengyelországgal, Szlovákiával és Csehországgal folytatott kereskedelem erőteljes bővülése. Egyidejűleg az új tagállamok forgalmi részesedése is nagyobb lett, az exportban 2 százalékponttal, az importban 1 százalékponttal, a teljes forgalomnak így 13, illetve 11%-át adta. **A régi tagállamok** (EU-15) csoportjával az előbbinél mérsékeltebben, de számottevően bővült a

A külkereskedelmi forgalom dinamikája és egyensúlya

forgalom; az export értékének 9%-os emelkedése elmaradt az importétól, amely 11%-ot tett ki. A külkereskedelmi mérleg mindkét országcsoport viszonylatában jelentős többlettel zárt, az előző évihez hasonlóan azonban eltérő irányba változott. A régi tagállamokkal szemben a 2005. évi 2 milliárd euróról 2006-ra 1,4 milliárdra mérséklődött, miközben az új tagállamokkal szemben mintegy 150 millióról 1 milliárd fölé emelkedett a mérlegtöbblet összege. Az uniós forgalom összesített mérlege így 2,5 milliárd eurós többletet mutat 2006-ban, mintegy 300

millióval magasabb összeget a 2005. évinél. Az **Európai Unió kívüli** országokba irányuló export volumene 30%-kal haladta meg az előző évit, és csaknem ilyen mértékben nőtt euróban kifejezett értéke is. A teljes export 26%-át adó reláción belül az európai országok csoportja volt a meghatározó, 16%-ot megközelítő részesedéssel, a nagyságrendben utánuk következő ázsiai országok aránya valamivel 5% felett alakult. A 2005. évihez képest az európai országok aránya közel 2 százalékponttal, az ázsiai országoké 0,5 százalékponttal magasabb lett.

Külkereskedelmi forgalom az Európai Unió kívüli országokkal

(folyó áron, millió euró)

Országcsoport, ország	Behozatal	Kivitel	Egyenleg	
			2006	2005
Európai országok	8 588	9 113	524	268
Ebből: Oroszország	4 955	1 589	-3 366	-2 968
Ázsiai országok	9 660	3 118	-6 541	-6 497
Ebből: Kína	3 080	609	-2 471	-2 536
Japán	1 766	304	-1 462	-1 509
Koreai Köztársaság	1 133	161	-971	-871
A többi földrész országai	1 349	2 936	1 587	1 174
Összesen	19 597	15 167	-4 429	-5 055

Az arányváltozás mögött az export mindkét viszonylatban erőteljes, euróban kifejezett értéke alapján 31%-os bővülése állt. Gyors ütemben nőtt a kivitel több európai és ázsiai országba is (Oroszország, Ukrajna, Románia, Horvátország, Szerbia és Montenegró, illetve Kína, Koreai Köztársaság, Szingapúr, Thaiföld).

Az Európai Unió kívüli országokból 12%-kal nagyobb volumenű és 16%-kal nagyobb euróértékű árut importált Magyarország 2006-ban, mint egy évvel korábban; a volumen- és értékfolyamatok eltérése mindenekelőtt az energiaforgalommal, nevezetesen annak drágulásával magyarázható. A reláció teljes behozatalból való – 33%-os – részesedése számottevően nem módosult az előző évihez képest, de ezen belül némileg nagyobb lett az európai és kisebb az ázsiai országok aránya, így 14%-ot, illetve 16%-ot tett ki. Az import euróban kifejezett értéke az európai országokból 29%-kal, az ázsiai országokból 9%-kal nőtt. A növekedés több európai országból is jelentős ütemű volt, meghatározónak azonban Oroszország – túlnyomó részben energiahordozókat jelentő – szállításai tekinthetők. Bár az orosz relációjú külkereskedelem jellemzően tetemes mérleghiánya 2006-ban tovább emelkedett, az országcsoport – unió kívüli európai országok – összsvont mérlege többlettel, mégpedig növekvő többlettel zárt. Az ázsiai országokkal szembeni mérleghiánya csak kissé változott. Több év óta kimagasló összege alapvetően néhány országgal, mindenekelőtt a Kínával folytatott kereskedelem jellegzetességével magyarázható: az – elsősorban információ- és híradás-technikai, valamint telekommunikációs iparágak termékeiből álló – import értéke lényegesen felülmúlja az oda irányuló összexportot.

Az öt árucsoport közül 2006-ban is a **gépek és szállítóeszközök** külkereskedelme tekinthető a dinamizmus elsődleges tényezőjének. A legnagyobb, az export 62%-át, az import 50%-át adó termékkörben 20%-kal nőtt az export és 16%-kal az import volumene. A növekedés az exportban valamennyi és az importban is csaknem minden gépcsoportban jelentős volt. A híradás-technikai termékek közül figyelemre méltó az LCD-kijelzős televíziókészülékek, s különösen a – legjelentősebb exportcikket képviselő – mobiltelefonok külpiaci értékesítésének felfutása; az utóbbi 2006-ban először átlépte a 100 milliós darabszámot. Mindkét termék célpiacai meghatározóan nyugat-európai államok, míg a gyártásukhoz szükséges alkatrészek, részegységek túlnyomórészt távol-keleti

országokból érkeznek. Ugyancsak a gépforgalom húzótegyezőjének tekinthetők a közúti járműipar termékei: a személygépkocsikat és azok alkatrészeit, tartozékait is magába foglaló közúti járművek csoportjában az export és az import egyaránt dinamikusn nőtt, s szintén erőteljes növekedést mutat az exportban túlnyomórészt gépjárműmotorokat tartalmazó energiafejlesztő gépek és berendezések forgalma.

A **feldolgozott termékek** igen széles áruskálájú, az export 28%-át, az import 33%-át képviselő csoportjában szintén jelentős volt a növekedés: volumenét tekintve 15%-os, illetve 12%-os. Az exportban kiemelkedett a műanyag alapanyagok, valamint gyógyszerek és gyógyszerészeti termékek – az elsősorban az oroszországi és franciaországi kivitel élénkülésére visszavezethető – bővülése. Az importban a vas és acél, valamint a színesfémek forgalma nőtt különösen jelentősen, bár az utóbbiban az áremelkedés is fontos szerepet játszott.

Az **élelmiszerek, italok, dohánytermékek** az exportból 5,5%-kal, az importból 4%-kal részesedtek, így a teljes forgalom alakulására az előbbi két árucsoportnál jóval kisebb hatást gyakoroltak. Exportjuk volumene 8%-kal, importjuké azt meghaladóan, 12%-kal nőtt az előző évihez képest. A forgalom euróban kifejezett értéke mindkét irányban azonos, 11–11%-os, ezeken belül csaknem minden élelmiszercsoportban jelentős növekedést mutat. Említést érdemel a gabona és gabona-

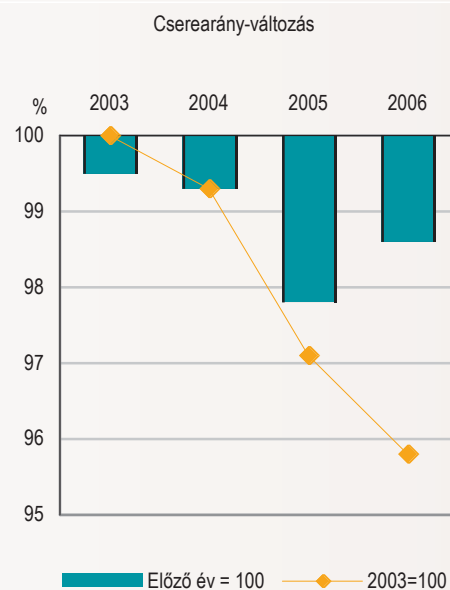
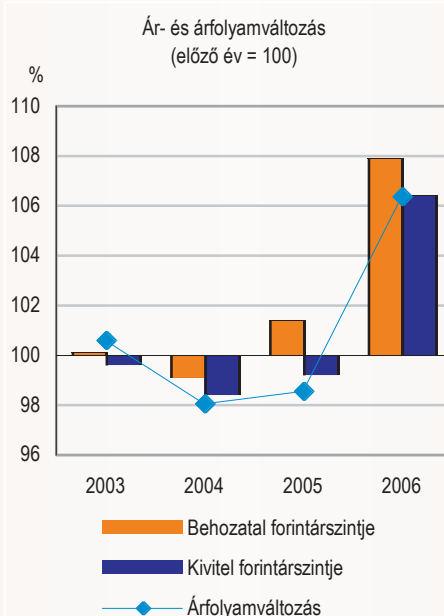
készítmények magas exportdinamikája, amiben kiemelkedő szerepet játszott a két legfontosabb gabonaféle, a búza és a kukorica külpiaci értékesítésének felfutása.

A legkisebb árucsoport, a forgalom mindkét oldalán 2% alatti részesedésű **nyersanyagok** exportja 2%-kal, importja 4%-kal nagyobb volumenű volt, mint egy évvel korábban.

Az **energiahordozók**, az exportban ugyancsak nem túl jelentős, 2,5%-os részarányú, az importban viszont számottevő részt, 11%-ot képviselő csoportjának érték-, ár- és volumenfolyamatai egyaránt lényeges eltérést mutatnak a többi árucsoportéhoz képest. Az energiaexport volumene 6%-kal elmaradt az előző évitől (mindenekelőtt az Ausztriába irányuló motorbenzin-szállítások visszaesése következtében), euróban kifejezett értéke ugyanakkor 8%-kal meghaladta azt. Az energiaimport volumene az előző évi szinten maradt, ezen belül mérséklődött a földgáz, kőolaj és kőolajtermékeké, felfutott viszont az elektromos energiáé. Az energiaárak kimagasló emelkedése folytán azonban a termékkör importjának értéke is lényegesen, euróban kifejezve 25%-kal nagyobb lett.

A **külkereskedelmi forgalom forintárszintje** 2006-ban jelentősebben változott, mint az előző években: az exportban 6,4%-kal, az importban 7,9%-kal haladta meg a 2005. évi. A növekedés meghatározó tényezője azonban az árfolyamváltozás, nevezetesen a forint gyengülése volt. Bár ennek üteme az év végére

A külkereskedelmi árak és a cserearány alakulása

erősen lefékeződött, sőt az utolsó hónapban tendenciája is megfordult, éves szinten mintegy 6%-ot tett ki a meghatározó devizákkal szemben. Mindezt figyelembe véve a devizaárszint az exportban gyakorlatilag változatlan maradt, míg az importban 1,5%-kal emelkedett.

Az export- és importárak változása közötti olló, a cserearány a 2005. évi 2,2% után 2006-ban további 1,4%-kal romlott. Ebben kiemelkedő szerepet játszott az energiaimport drágulása, de nem elhanyagolható az a tény sem, hogy az export kimagasló hányadát adó gépek forint-

árszintje az átlagosnál lényegesen mérsékeltebben nőtt.

Információk, elérhetőségek:

Maria.Pinter@ksh.hu

Telefon: 345–6367

[stADAT-táblák](#)

[Tájékoztatósi adatbázis](#)

[Információs szolgálat](#)

Telefon: 345–6789

www.ksh.hu